

свідомості, продовжує створювати законодавче та психологічне підґрунтя для корупційних явищ.

Наостанок зазначимо, що без системних змін в суспільстві, перебудови принципів роботи і взаємодії всіх гілок влади, подолати таке явище як корупція неможливо. Нинішній стан законодавчого врегулювання боротьби з корупцією не дозволяє подолати негативний імідж України як однієї з найбільш корумпованих країн у світі [2, с. 47].

Список використаних джерел

1. Довідка Департаменту Державної служби по боротьбі з економічною злочинністю МВС України. 2012. 24 с.

2. Марцинків А., Хуткий Д. Аналітичний звіт. Київський міжнародний інститут соціології за результатами дослідження «Корупція та надання послуг у судовій системі України». Київ : 2013. 68 с.

Корзун Андрій Сергійович,
ад'юнкт відділу докторантури
та ад'юнктури Національної академії
внутрішніх справ

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МАСОВИХ ЗАВОРУШЕНЬ З КОРУПЦІЄЮ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОГО РІВНЯ

Масові заворушення є суспільно небезпечним діянням, що посягає на низку важливих суспільних відносин. Цей злочин характеризується насильством над особою, погромами, підпалами, знищенням майна, захопленням будівель або споруд, насильницьким виселенням громадян, опором представникам влади із застосуванням зброї або інших предметів, які використовувалися як зброя. Часто масові заворушення призводять до загибелі людей та до інших тяжких наслідків. Розпочинаючись як мирний протест, масові заворушення можуть переростати у збройне протистояння та використовуватись для вчинення інших тяжких та особливо тяжких злочинів, зокрема, проти держави. Так, у 2014 році масові заворушення у містах Луганської та Донецької областей стали підґрунтям для вчинення протиправних дій з метою зміни меж території України, що призвели до втрати нашою державою контролю над частиною цих областей.

У сучасному світі даний випадок далеко не єдиний. Сьогодні організація масових заворушень на території окремих країн використовується більш впливовими суб'єктами геополітичних відносин для досягнення своїх цілей (здебільшого, це усебічне домінування та фактичне перетворення інших держав на колонії). В межах досягнення зазначених цілей можуть ставитися наступні завдання, що виконуються за допомогою організації масових заворушень:

примусення політичного керівництва країни до укладання міжнародних договорів у супереч інтересам держави;

вплив на органи влади з метою зміни зовнішньополітичного курсу або окремих його елементів;

делегітимізація діючої влади в очах населення та світової спільноти;

примушення президента та уряду до призначення на ключові посади у політичному керівництві держави агентів впливу певного суб'єкта глобальної політики;

повалення конституційного ладу та створення громадянського конфлікту з переростанням його у збройне протистояння;

зміна політичного керівництва країни на підконтрольне суб'єкту, який здійснює приховану агресію;

створення хаосу на території країни як передумови для прямої збройної агресії, тощо.

Найчастіше дії з організації заворушень вчиняють як діяльність, яка може мати вигляд легітимної: наприклад, звернення до органів влади із законними вимогами (від населення міста, району, області тощо). Мітинги, демонстрації, збори, що передують заворушенням і мають привернути увагу до гострих соціальних проблем, фактично спрямовані на концентрацію екстремістських сил для подальших масових заворушень [1, с. 12].

Масові заворушення, що відбувалися в Україні з 2014 року та до сьогодні, здебільшого, носять політичний характер. Окремі з цих подій у науковій літературі слушно кваліфікують як масові заворушення, що несуть загрозу територіальній цілісності України [2]. Різні політичні сили (та підконтрольні їм засоби масової інформації) оцінюють ті чи інші масові заворушення останнього десятиліття як такі, що інспіровані певними силами: спецслужбами Російської федерації; розвідувальними структурами США та західноєвропейських держав; внутрішніми кланово-корпоративними олігархічними спільнотами в Україні. При цьому представники усіх альтернативних точок зору сходяться в одному – усі заворушення є саме інспірованими (заздалегідь організованими в умовах конспірації [3]).

Інспірація розпочинається з того, що для організації масових заворушень створюються «центри управління». Для їх роботи необхідні суттєві фінансові ресурси. Такі ресурси надаються замовниками, тобто силами, які і є зацікавленими у виникненні масових заворушень.

Цими замовниками, відповідно до результатів наукових досліджень, виступають закордонні фонди, благодійні організації, що взаємодіють зі спеціальними службами іноземних держав, іноді – вітчизняні та зарубіжні олігархи. Замовники перераховують грошові кошти «центрам управління». Подеколи це здійснюють відкрито, а перерахунок значної суми коштів прикривають благодійністю, фінансуванням освітніх програм, допомогою розвитку інститутів громадянського суспільства. Саме з моменту надходження фінансових ресурсів розпочинається організація масових заворушень: складають конкретний план, розподіляють грошові кошти, замовляють і виготовляють поліграфічні матеріали, прапори (інколи зброю, вибухові пристрої, металеву арматуру, вогнебезпечні суміші тощо), виплачують аванс «активістам», визначають лінію їхньої поведінки.

Одночасно активізується підготовка «громадського протесту» в соціальних мережах. Для підтримання організації протесту, зазвичай, використовують окремі ЗМІ. Таким чином, до участі в діях «фрозумного натовпу», а фактично – у масових заворушеннях, намагаються залучити широкі верстви населення (проте вже на безоплатних засадах) [4, с. 243].

Виділення грошових коштів певними держаними структурами та неурядовими організаціями однієї країни для організації масових заворушень у іншій, а також переказ (пересилання, перевезення) цих коштів до іншої країни, їх розподіл і використання через «центри управління» масовими заворушеннями, з нашого погляду, є одним із проявів корупції транснаціонального рівня. При цьому, гравці глобальної політики маскують мету своїх фінансових «інвестицій» цілком доброчесними гаслами. У сучасному світі є чимало прикладів, коли кошти, виділені на «розвиток демократії», «зміцнення громадянського суспільства», різноманітні освітні та культурні програми використовуються саме для організації масових заворушень, як інструменту геополітичного впливу.

Для реалізації злочинного задуму використовуються технології, що дозволяють зібрати та об'єднати натовп та привести його до агресивного стану. Тобто створюється «фрозумний натовп» [5], який є злочинним [6, с. 190]. При цьому велика частина організаторів, як правило, проходять підготовку за програмами, що розробляються та фінансуються неурядовими, громадськими організаціями та благодійними фондами у щільній співпраці спеціальними службами іноземних держав та організацій. Те саме стосується і бойовиків, які є основною ударною силою з перетворення масових заходів мирного характеру на заворушення.

Організаторами широко застосовуються знання щодо умов та причин виникнення стихійних масових заворушень. Зокрема те, що формальним приводом до початку заворушень, як правило, є подія, яка здатна виправдати протиправну поведінку осіб, що входять до складу натовпу у власних очах, надати їх злочинам удаваної справедливості.

У одних випадках замовники та безпосередні організатори масових заворушень заздалегідь планують події (дії), що в подальшому можуть стати приводами для вчинення протиправних дій особами у складі злочинного натовпу (готують сакральну жертву). Для цього часто використовують провокування правоохоронців на неадекватне застосування сили. У інших випадках така подія підшукується серед поточних новин та подається у соціальних мережах й підконтрольних засобах масової інформації таким чином аби викликати значний громадський резонанс та наперед «морально виправдати» злочини, що будуть вчинятися у складі натовпу.

Список використаних джерел

1. Бояров В. І., Шалдирван П. В. Масові заворушення: особливості кваліфікації. Часопис Академії адвокатури України. 2014. № 4. С. 9–18.

2. Головін Д. В. До питання оперативно-розшукового запобігання масовим заворушенням, що несуть загрозу територіальній цілісності України. Південноукраїнський правничий часопис. 2018. № 2, с. 19–21.

3. Грібов М. Л., Венедіктов А. А. Конспірація злочинної діяльності. Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). 2009. № 22. С. 23–33.

4. Грібов М. Л., Пустовий О. О. Заходи оперативних підрозділів з протидії масовим заворушенням. Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. 2017. № 2 (14). С. 231–246.

5. Сундиев И. В. Социальные технологии в массовых беспорядках как средство локализации «управляемого хаоса». URL: <http://sartraccc.ru/Pub/socialthno.htm>.

6. Гусак Т. П. Протидія злочинним діям, що вчиняються особами у складі натовпу: дис. ... канд. юрид. наук. Спец. 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право. К. 2015. 258 с.

Король Елла Едуардівна,

слухач ННІЗДН Національної академії
внутрішніх справ

Науковий керівник: доцент кафедри
публічного управління та адміністрування
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

Плугатир М. В.

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В ДЕРЖАВНІЙ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧІЙ СЛУЖБІ УКРАЇНИ

Розв'язання проблеми корупції є надзвичайно актуальним питанням для багатьох країн світу. Україна теж не стоїть осторонь від цього питання, рівень корумпованості у нашій країні визнано керівництвом держави, міжнародними експертами та незалежними правозахисними організаціями. Не є винятком і корумпованість Державної кримінально-виконавчої служби (ДКВС).

Всеукраїнська громадська організація «Пенітенціарна асоціація України» повідомляє, що більшість кримінальних проваджень щодо персоналу кримінально-виконавчої служби розпочато за ст. 309, 307 Кримінального кодексу України (КК) – «Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту», «Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів». Що стосується злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних